

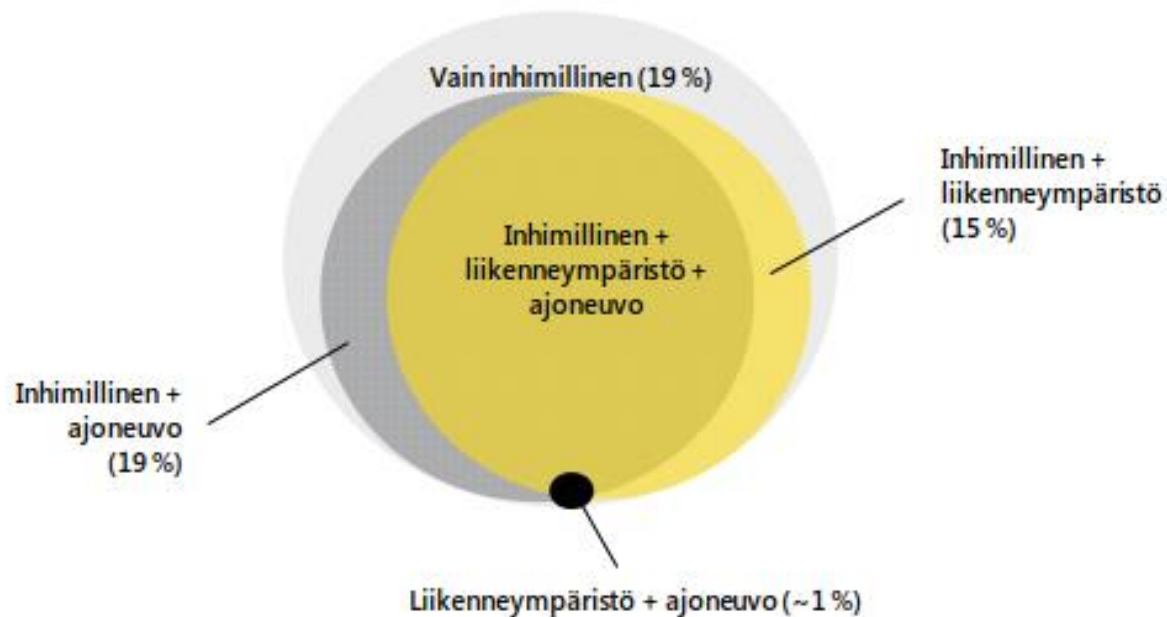
Liikenneturvallisuuustyön organisointi ja toimintamalli

Isojoki

Liikenneonnettomuuksien taustalla on (lähes) aina (99%) inhimillinen tekijä!

Onnettomuustietoinstituutti 2017

Kuvio 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2011–2015. Inhimillisten, ajoneuvon ja liikenneympäristöön liittyvien välittömien- ja taustariskien jakautuma.

Lähde: Käsikirja kuntien liikenneturvallisuustyöhön

Taulukko 4. Kuntakohtaisia onnettomuustarkasteluja (Valmixa Oy 2007).

Liikenneonnettomuuksien kuntakohtaisia kustannuksia on tarkasteltu esimerkinomaisesti myös todellisiin tapahtuneisiin onnettomuuksiin perustuen. Alla on esitetty esimerkitapauksia Mäntsälän kunnan tilinpäätöstiedoista.

Lapsi invalidisoituu 75 prosenttisesti polkupyöräonnettomuudessa

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- perushoitokäynnit, 4 krt 384 e
- erikoissairaanhoidon tuki, 40 pv. 30 720 e
- kuntoutus, 1 v. 53 290 e
- invakuljetukset koulukäynnin aikana, 10 v. (nykyarvo) 84 353 e
- omaishoidon tuki eliniän ajan, 43 v. (nykyarvo) 53 636 e
- yhteensä 224 243 e

Nuori kuljettaja kuolee

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- palo- ja pelastustoimen raivauspalvelu 7 440 e
- verotulon menetys, 45 v. (nykyarvo) 94 608 e
- kaiteen korjaus 15 000 e
- välilliset menetykset (yleishallinto yms.) 9461 e
- yhteensä 124 649 e

lääkäri jalankulkija invalidisoituu

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- perushoitokäynnit, 4 krt 384 e
- erikoissairaanhoidon tuki, 20 pv. 15 360 e
- omaishoidon tuki, 5 v. (nykyarvo) 11 722 e
- yhteensä 29 326 e

Perheen huoltaja kuolee nokkakolarissa

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1860 e
- palo- ja pelastustoimen raivauspalvelu 7 440 e
- toimeentulotuki, 15 v. (nykyarvo) 31 910 e
- lasten päivähoito, 2 lasta 15 884 e
- verotulon menetys, 30 v. (nykyarvo) 78 955 e
- välilliset menetykset 47 376 e
- yhteensä 183 525 e

Onnettomuuskustannusten yksikköarvot

(Lähde: Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen Kuolemat sekä vakavat ja lievät loukkaantumiset, Trafikin tutkimuksia 5/2016)

- Liikennekuolema 2,77 milj. €
- Vakava loukkaantuminen 0,79 milj. €
- Lievä loukkaantuminen 34 000 €

- Kuolemaan johtanut tieliikenneonnettomuus 3,1 milj. €.
- Loukkaantumiseen johtanut tieliikenneonnettomuus 128 000 €.
- Henkilövahinko-onnettomuus keskimäärin 309 000 euroa.

- Tyypillinen tieliikenneonnettomuus (sis. henkilövahinko-onnettomuudet ja pelkät materiaalivahinko-onnettomuudet) 59 000 €.

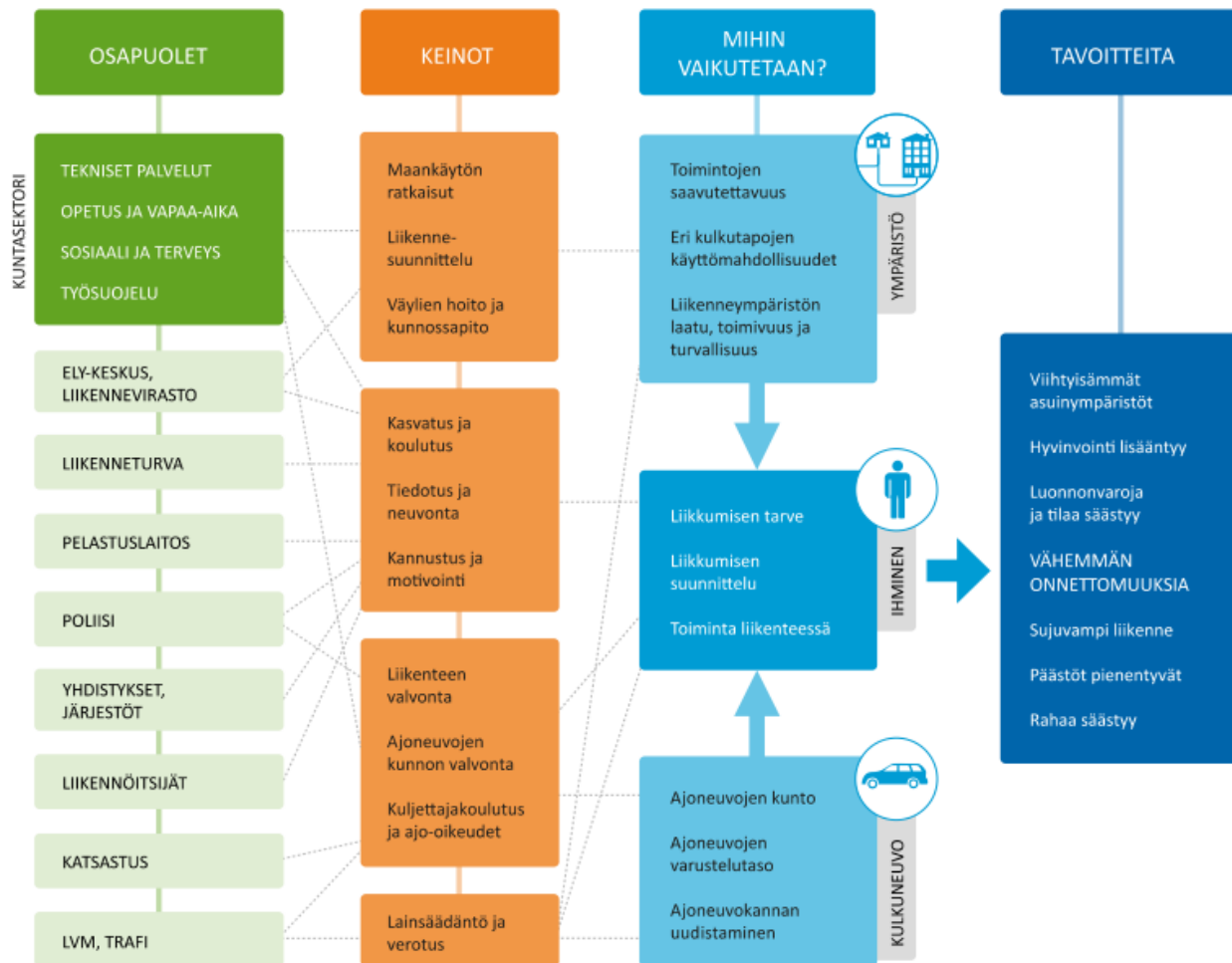

Kuvat: Poliisi

Liikenneturvallisuuustyön perusteet

- [Käsikirja kuntien liikenneturvallisuuustyöhön](#) ja [Kuntien liikenneturvallisuuustyön nettisivusto](#) (Liikenneturva).
 - **Liikenneturvallisuuustyö on hyvinvoinnin edistämistä.**
 - Kunnan tehtävänä on tarjota kaikille asukkaille yhtäläiset edellytykset terveeseen ja turvalliseen elämään. Kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestäväää kehitystä alueellaan sekä seurata asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä (mm. **kuntalaki**).
 - Liikenteen henkilövahinkoja ja turvattomuuden kokemusta voidaan ehkäistä monin tavoin. **Vastuu on yhteinen** (kunta, viranomaset, sidosryhmät, järjestöt ja kuntalaiset). **Kunnan toiminta ja palvelut tavoittavat jokaisen suomalaisen jossakin elämänvaiheessa → hyvä perusta liikenneturvallisuuustyölle**
 - **Liikenneturvallisuuustyö on pitkäjänteistä perustyötä**, jossa huomioidaan kaikenikäiset asukkaat ja eri liikkujaryhmät. Kaikilla hallintokunnilla on toimintamahdollisuuksia. Hallintokuntien yhteistyö tehostaa toiminnan vaikutusta.
- Kaikki tekevät vähän, saadaan yhteensä paljon.
- **Päättäjien sitoutuminen ennaltaehkäisevään liikenneturvallisuuustyöhön varmistaa resurssit pitkäjänteiseen työskentelyyn. Henkilöresurssi ja toimintaraha.**
 - **Myös imagokysymys!**

Kuva 1. Liikenneturvallisuuustyön osapuolia, työkaluja ja toiminnan tavoitteita.

Liikenneturvallisuusryhmän tehtävät (ohjeellinen)

- Liikenneturvallisuustyön koordinointi kuntatasolla. Liikennekasvatustyöllä suuri painoarvo.
- Kunnan yhteisten toimenpiteiden/kampanjoiden suunnittelu ja vastuujako.
- Liikenneturvallisuus- ja kasvatustyön toimenpiteiden toteutumisen seuranta; myös hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden oma toiminta.
- Toimintasuunnitelman/vuosikellon ylläpito ja päivitys tarpeen mukaan.
- Liikenneturvallisuustilanteen seuranta (mm. liikenneonnettomuudet ja liikenneilmapiiri).
- Ajankohtaisten liikenneturvallisuusasioiden käsittely (mm. aloitteet).
- Liikenneturvallisuusasioista tiedottaminen.
- Tavoitteiden tarkistaminen 2–3 vuoden välein.
- Mahdollisen ajankohtaisen liikenneturvallisuusteeman valinta.

Liikenneturvallisuusryhmän toiminta sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin.

Tärkeintä on säännöllinen kokoontuminen.

Liikenneturvallisuustyöhön sisällytetään usein kestävä liikunnan edistäminen (kävely, pyöräily).

Isojoen liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano

- Jiri Ruotsalainen, Isojoen yrittäjät
- Sirpa Länsivuori, vanhempainneuvosto
- Kiia Saari, Nuorten edustaja
- Marita Hämäläinen, Vanhus- ja vammaisneuvosto
- Jouni Niemi, Tekninen toimi
- Esa Saarinen, Poliisi
- Jari Myllymäki, Poliisi
- Heli Lintamo, Liikenneturva
- Anne Peltoniemi, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Jäsenten tehtävät

Puheenjohtaja

- vastaa ryhmän koollekutsumisesta ja kokousten järjestämisestä
- välittää tietoa hallintokuntien vastuuhenkilöille sekä sidosryhmille (ryhmän jäsenet) ja
- vastaa ryhmän toiminnan tiedottamisesta sekä sisäisesti että ulkoisesti

Jäsenet

- osallistuvat aktiivisesti kokouksiin
- kertovat toteutuneesta liikenneturvallisuustyöstä omassa hallintokunnassa
- nostavat keskusteluun mahdollisia liikenneturvallisuuteen liittyviä huolenaiheita asukkaiden tai henkilökunnan näkökulmasta
- tuovat esiin mahdolliset henkilöstön koulutustarpeet
- osallistuvat kunnan yhteisten toimien/kampanjoiden ideointiin ja suunnitteluun
- jalkauttavat yhdessä sovitut toimet omassa hallintokunnassa tai organisaatiossa

Jäsenten kannattaa ottaa ryhmästä ”kaikki irti” eli hyödyntää sitä omassa työssään.

Liikenneturvallisuusryhmän kokoukset

- Kokoontuminen 2-4 kertaa vuodessa. Liikenneturvallisuustoimija on mukana 2 kokouksessa, esim. maaliskuu- ja syyskuu.
- Liikenneturvallisuustyön teemat rytmittyvät vuodenajan mukaan. Lisäksi mukana on muita yleisiä ja ajankohtaisia teemoja.
- Liikenneturvallisuusryhmän kokouksissa valitaan ja vastuutetaan liikennekasvatuksen toimet. Käsitellään myös liikenneympäristöön liittyvät ajankohtaiset asiat.
- Varsinainen toiminta kokousten välillä.
- Seurataan toimenpiteiden toteutumista ja kokemuksia.
- Kokousten alustavat teemat:
 1. liikenneturvallisuusryhmän kokous (maaliskuu)
 - Edellisen vuoden toiminnan ja tilastojen seurantatiedot
 - Alkavan vuoden toimintasuunnitelman runko ja budjetti
 - Kevään toimet ja toteutuksen vastuutus
 2. liikenneturvallisuusryhmän kokous (syyskuu)
 - Kevään ja kesän toimien seuranta ja kokemukset
 - Loppuvuoden toimien täsmennys ja vastuutus

Liikenneturvallisuusryhmien toimintamalli ja vuosikello

- Koulujen kilometrikisa
- Askeleet kampanja
- **Heijastinpäivä 1.10.**
- Energiansäästöviikko
- **Vanhustenviikko**
- Nuorisotyön viikko

- **Liikenneturvallisuusviikko**
- Fillarimestarikilpailu
- **Liikkujan viikko 16.–22.9.**
- Liikennekuolematon päivä
- Heijastinpäivä 1.10.

